

Погоджую
завідувач навчально- методичного
центру психологічної служби
КЗ «Сумський ОІППО»
_____ І. В. Марухина

Затверджую
Директор КЗСОР «Косівщинська
СШ»
_____ Ю.М. Шевченко

**ПЛАН РОБОТИ
ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«КОСІВЩИНСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА»
Наумової Лілії Іванівни
на 2023 – 2024 навчальний рік**

Вступ

Психологічна служба КЗСОР «Косівщинська СШ» складається з практичного психолога Наумової Лілії Іванівни та соціального педагога Безбабної Ольги Михайлівни.

Річний план практичного психолога складений на основі:

- Конституція України;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про дошкільну освіту»;
- Законів України: «Про охорону дитинства», «Про охорону праці», «Про інноваційну діяльність»;
- Конвенція ООН про права дитини;
- «Національна доктрина розвитку освіти»;
- Наказ МОН України від 22 травня 2018 року № 509, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 липня 2018 року за № 885/32337 «Положення про психологічну службу»;
- Концепція розвитку психологічної служби системи освіти України;
- Етичний кодекс практичного психолога;
- Лист МОНУ від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)»;
- Лист МОНУ №1/9-385 від 20.07.2020 року «Деякі питання організації виховного процесу у 2020/2021 н.р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок»;
- Лист МОН від 30.05.2022 № 1/5735-22 «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні»;
- Лист МОН від 25.03.2022 № 1/3663-22 «Щодо запобігання торгівлі людьми в умовах воєнної агресії»;
- Лист МОН від 22.08.2023 № 08-13/3680 «Щодо діяльності психологічної служби у системі освіти в 2023/2024 навчальному році».
- Лист МОН від 24.08.2023 №1 12702-23 "Щодо організації виховного процесу в закладах освіти в 2023-2024 н.р."

I. Аналітична частина

Робота психологічної служби школи у 2022/2023 н.р. була направлена на забезпечення доступності психологічних послуг для всіх учасників освітнього процесу, на створення безпечного освітнього середовища, на збереження і зміцнення здоров'я, підвищення адаптивних можливостей учнів, на створення умов для повноцінного і гармонійного розвитку та на стабілізацію психоемоційного стану всіх учасників освітнього процесу.

Для створення сприятливого середовища по адаптації до шкільного навчання новоприбулих здобувачів освіти, за результатами обстеження, була створена корекційно-розвивальна група з розвитку пізнавальних процесів, психомоторики, формування психосоціальної зрілості, сприяння адаптації, розширення уявлення про навколишній світ, наочіння способам групової взаємодії за програмою А. Гресь «Рік до школи». В результаті всі здобувачі освіти успішно адаптувалися до освітнього процесу. Діти стали вмотивованими до навчання, усвідомлюють правила поведінки, пізнавально-активні на уроках та мають позитивне ставлення до школи та однокласників.

За результатами вивчення готовності здобувачів освіти 4-го класу до переходу у середню ланку надавалися індивідуальні та групові консультації для батьків та педагогів щодо подолання труднощів на етапі переходу в школу II ступеня. З дітьми був проведений цикл розвиваючих занять для здобувачів освіти 4-го класу О.М. Темна «Готуємось до 5 класу». У результаті проведеної роботи діти підготувалися до переходу у школу II ступеню.

Корекційні заняття для учнів п'ятого класу проводилося за програмою «Перший раз – в п'ятий клас» (10 учнів). Проведено протягом жовтня – листопада місяця. Метою програми було створити позитивне середовище для пристосування учнів до нових умов навчання. За результатами роботи діти успішно адаптувалися до навчання в середній ланці.

Одним із пріоритетних напрямків роботи стала профорієнтаційна робота. З даного питання проводилась діагностична робота з метою вивчення здібностей та інтересів здобувачів освіти 4, 10 класів, проводилась консультативна робота на тему: «Топ 10 професій», «Яка професія мені

підходить», «У світі професій». Проведено профорієнтаційний тренінг «Вибираємо майбутню професію». Проаналізувавши отримані результати ми мали змогу зробити висновок щодо інтересів здобувачів освіти до конкретних навчальних предметів та професійних нахилів, їхню обізнаність про різноманіття професій. Це все сприяло формуванню більш свідомого, відповідального, самостійного прийняттю рішень у здійсненні власного професійного вибору. Учні ознайомлені з техніками побудови кар'єри.

Відповідальна поведінка у дітей «Групи ризику» формувалася завдяки проведенню індивідуальних та групових консультацій, бесід. В результаті чого здобувачі освіти навчилися адекватно реагувати в конфліктних ситуаціях, поважати думки оточуючих, знизився рівень насильства в середовищі здобувачів освіти, зменшилась кількість конфліктних ситуацій в системі «Учень – Вчитель», «Учень – Учень».

З початком війни головним пріоритетом діяльності психологічної служби є забезпечення емоційної стійкості учасників освітнього процесу, які постраждали від російської збройної агресії. За таких умов у рамках просвітницько-профілактичної роботи з учнями школи проводилися заняття, які спрямовані допомогти здобувачеві освіти впоратися зі стресом та його наслідками, емоційно налаштуватися на заняття та плідну роботу.

З метою психологічної підтримки педагогів у роботі з дітьми, які зазнали психотравмуючого впливу війни, у закладі реалізувався проєкт «Завжди поруч». Даний проєкт передбачав проведення щотижневих зустрічей педагогів з метою підвищення їх рівня поінформованості, формування практичних навичок, щодо надання допомоги здобувачам освіти в умовах війни.

Протягом року постійно проводилась консультативна робота з учнями, батьками, педагогами. Учнім надавалось консультування з таких питань як міжособистісні стосунки, підвищення самооцінки та впевненості у собі, улагодження конфліктних питань, зниження рівня тривоги; вчителям - особливості взаємин у класному колективі, особливості поведінки та неуспішності учнів, організація роботи з колективом, з окремими учнями. Велася інформативно-консультативна робота з батьками, щодо підтримки своїх дітей та свого психічного здоров'я під час воєнного стану на тему: «Перша психологічна допомога дітям від рідних», «Прості та ефективні інструменти для подолання синдрому втоми від війни», «Як допомогти дитині відновити почуття безпеки?» та ін. У результаті проведення заходів спостерігалися позитивні зміни в поведінці й діяльності учнів, психологічному кліматі, в учнівському середовищі, покращувалася міжособистісна взаємодія серед усіх учасників освітнього процесу.

З окремими учнями школи велася індивідуальна консультативна робота. У ході якої за допомогою дихальних та тілесних вправ у дітей знизився рівень тривоги та покращився загальний емоційний стан. Велика увага приділялася сім'ям, які вимушені були покинуті свої домівки та виїхати за кордон. Їм надавалася постійна психологічна підтримка, проводилася робота із управління стресом, саморегуляції, відновлення життєвих сил та ін. Психологічна служба школи під час повітряної тривоги, по-можливості знаходилася з дітьми в укритті, де допомагала їм зняти психоемоційне напруження та переключити увагу від зовнішніх подій.

Протягом усього навчального року відбулась участь у засіданнях ППК, забезпечувалась участь у методичних об'єднаннях школи, відбувся перегляд онлайн-вебінарів НМЦ Департаменту освіти і науки України та інших фахівців психологічної служби, волонтерська робота.

II. Цілепокладаюча частина

Загальна проблема над якою буде працювати педагогічний колектив в 2023-2024 н.р., це - «Розвиток ключових компетентностей дітей з порушеннями слуху та їх підготовка до успіху в сучасних умовах життя». Проблема над якою буде працювати практичний психолог: «Формування комунікативних умінь і навичок учнів».

Завдання:

- Стабілізація психоемоційного стану учасників освітнього процесу.
- Створення умов для успішної адаптації здобувачів освіти учнів 5 класів до навчання у школі.
- Сприяння готовності здобувачів освіти 4 класу до переходу у школу II ступеня.
- Підвищення стресостійкості учасників освітнього процесу.
- Профілактика професійного вигорання педагогів.

- Формування усвідомленого професійного вибору у випускників школи.
- Профілактика булінгу, суїцидальної поведінки, торгівлі людьми, комп'ютерної залежності здобувачів освіти.
- Підвищення компетентності батьків з питань виховання та навчання дитини з особливими потребами.

Очікуваний результат:

- Учасники освітнього процесу володіють техніками стабілізації емоційного стану.
- Зменшилась кількість проявів девіантної та соціально небажаної поведінки учнів через підвищення рівня самосвідомості у старших підлітків.
- Діти навчилися дбати про своє здоров'я, берегти його і стали вести здоровий спосіб життя.
- Учні адекватно реагують у конфліктних ситуаціях, поважають думку оточуючих.
- Учні ознайомлені з техніками побудови кар'єри.

№ з\п	Напрями діяльності з учасниками освітнього процесу закладу освіти. Види та форми роботи	Термін проведення	Цільова група/аудиторія	Відмітка про виконання
I. Психологічний супровід школи I ступеня				
<i>1. Діагностика</i>				
1.1	Провести діагностику готовності учнів 4 класу до переходу в школу II ступеню	З 12.02 по 16.02	Учні 4 класу	
1.2	Вивчити нахили та здібності учнів	З 05.02 по 23.02	Учні 2-4 класів	
1.3	Вивчення рівня психологічного розвитку і пізнавальних можливостей, особливостей адаптації до навчання в школі новоприбулих учнів з порушеннями слуху.	Протягом року (за потребою)	Учні 2-4 класів	
<i>2. Профілактика</i>				
2.1	Участь у психолого-педагогічному консиліумі: «Адаптація новоприбулих до умов закладу освіти».	Листопад	Члени ППК	
2.2	Участь у психолого – педагогічному консиліумі: «Готовність учнів 4 класів до переходу в школу II ступеня».	Лютий	Члени ППК	
2.3	Скласти індивідуальну програму психологічного супроводу для дітей «групи ризику».	Протягом року (за потреби)	Учні «діти групи ризику»	
2.4	Заходи до Всеукраїнського тижня протидії булінгу: - Флешмоб: «Стоп Булінг»; - Виставка малюнків «Булінг - це»; Година спілкування: «Вчимось у дружбі жити».	З 11.09 по 15.09	Учні 2 – 4 класів	
2.5	Провести заходи до Всесвітнього дня взаєморозуміння з Віл-позитивними людьми: - Керований перегляд мультфільму: «Що таке СНІД»; - Акція: «Здоров'я-це сучасно».	01.12	Учні 2-4 Класів	
2.6	Профілактичні онлайн заняття на базі Google Клас, соціальної мережі Viber та сторінки психологічної служби на сайті школи з питань методів самопомоги та	Протягом року (за потреби)	Учні 2-4 класів	

	саморегуляції.			
2.7	Підтримка емоційного благополуччя дітей в укриттях.	Протягом року (за потреби)		
2.8	Профілактичні заняття з опанування технік та прийомів стабілізації емоційного стану.	Протягом року	Всі учасники освітнього процесу	
3. Корекція				
3.1	Провести цикл занять «Королівство внутрішнього світу» за програмою С. Яланської для учнів 2 класу з метою розвитку емоційної сфери дитини, навчання розпізнавання своїх емоцій та їх контролю.	З 03.10 по 23.12	Учні 2 класу	
3.2	Провести цикл занять «Готуємось до 5 класу».	З 01.04 по 17.05	Учні 4 класів	
3.3	Провести корекційно – розвивальну роботу з розвитку пізнавальної сфери учнів, формуванню навичок саморегуляції та відповідальної поведінки з учнями, які показали недостатній рівень готовності до переходу в середню ланку.	З 04.03 по 29.04	Учні 4 класів	
4. Навчальна діяльність				
5. Консультування				
5.1	Провести групове консультування: «Як підтримати дитину на шляху адаптації до нових навчальних умов».	З 11.09 по 29.09	Батьки учнів 2 класу	
5.2	Провести індивідуальне консультування батьків (за запитом).	Протягом року	Батьки учнів	
5.3	Провести індивідуальне консультування учителів: «Вікові та фізіологічні особливості здобувачів освіти»; «Підтримай дитину: що вчителі можуть зробити, щоб допомогти учням в умовах війни».	З 11.09 по 15.12	Педагоги 2-4 класів	

5.4	Провести індивідуальні консультації батьків з приводу проблем, які виникають у них щодо навчання та виховання дітей (консультації-співбесіди з батьками учнів, які відвідують заняття практичного психолога за індивідуальними програмами).	Протягом року	Батьки учнів 2-4 класу	
5.5	Провести індивідуальне консультування педагогів за результатами діагностичного обстеження з питань готовності учнів 4 класу до переходу в середню ланку.	З 04.03 по 08.03	Педагоги 4-х класів	
5.6	Провести групову консультацію батьків (виступ на батьківських зборах): «Готовність учнів 4 класу до переходу в школу II ступеня».	З 11.03 по 22.03	Батьки	
6. Просвіта				
6.1	Провести заходи до тижня Толерантності: - Виставка дитячих робіт: «Толерантним бути модно»; - Акція: «Створи квітку толерантності»; - Година спілкування: «стежиною добра»; - Заняття з елементами тренінгу «Мені приємно тобі сказати...».	З 13.11. по 17.11.	Учні 2-4 класів	
6.2	Провести заходи до Дня безпеки в інтернеті: - Керований перегляд відеоролику: «Безпека в інтернет-просторі»; - Бесіда: «Основні правила безпеки в інтернеті». - Вікторина «Безпечний інтернет»	07.02	Учні 2 – 4 класів	
6.3	Провести заходи до Тижня сприяння здоровому способу життя: -Конкурс малюнків « Твоє життя- твій вибір»; - Година спілкування «Режим дня школяра»	05.02- 09.02	Учні 3-4 класів Учні 2 класів	

6.4	Провести заходи до Тижня профорієнтації: -Конкурс колажів «Професії моїх батьків»; - Керований перегляд відеоролику «У світі професій»; - Інтерактивне заняття «Професія моєї мрії»	11.03-15.03	Учні 2-4 класів Учні 2 класів Учні 4х класів	
6.5	Провести заходи до Тижня психологічної служби: - Челендж доброти «Зроби комплімент своєму однокласнику онлайн»; - Заняття з елементами тренінгу: «У світі емоцій та почуттів»; - Виставка малюнків: «Моя мрія».	З 15.04. по 19.04.	Учні 1-4 класів	
6.4	Інформування, щодо методів самодопомоги, саморегуляції через базу Google Клас, соціальні мережі Viber та сторінку психологічної служби на сайті школи.	Протягом року		
7. Інше (організаційно-методична, зв'язки з громадськістю)				
7.1	Обробити результати психологічного обстеження, опрацювати діагностичний матеріал.	Протягом року	Учні 2 – 4 класів	
7.2	Підготувати та провести тематичні акції, тижні тощо.	Протягом року		
7.3	Складання звіту роботи за I-II семестр.	Грудень Травень		
7.4	Виступи на педагогічних радах, методичних об'єднаннях: - Тренінг «Як підтримати свою психіку під час війни»; - Тренінг «Шлях до себе. Профілактика емоційного вигорання педагога».	Протягом року З 16.10 по 20.10 З 26.12 по 28.12	Педагоги	
7.5	Зустрічі з педагогами у рамках проєкту «Завжди поруч»	Протягом року	Педагоги	
7.6	Вивчення громадської думки учнів, батьків і педагогічного колективу з різних питань шкільного життя.	Протягом року	Батьки, учні, вчителі	

II. Психологічний супровід учнів школи II ступеня**1. Діагностика**

1.1	Вивчити перебіг адаптації учнів 5 класу.	Жовтень	Учні 5 класу	
1.2	Вивчення професійних інтересів, схильностей учнів, розширення уявлень про світ професій та їхні особливості.	Жовтень-листопад	Учні 5-10 Класів	
1.3	Виявити ставлення молоді до здорового способу життя, поширення паління та вживання алкогольних речовин: - Анкета: «Молодь, здоровий спосіб життя і протиправна поведінка».	Жовтень-листопад	Учні 7-10 класів	
1.4	Виявити ранню соціальну неадекватну поведінку: - Методика виявлення схильності до неадекватної поведінки; - Вивчення рівня агресивності за методикою Басса- Даркі; - Тест на виявлення суїцидальних намірів (Н.Шавронська, О.Гончаренко, І.Мельнікова).	Протягом року	Учні 5-10 класів	

2. Профілактика

2.1	Провести заходи до Всеукраїнського тижня протидії булінгу: - Години спілкування: «Змінюй в собі негативне ставлення до інших», «Як подолати булінг»; - Флешмоб «Ми проти булінгу!»; - Керований перегляд відеоролику: «Що таке кібербулінг».	З 11.09 по 15.09	Учні 5-7 класів Учні 5 -10 класів	
2.2	Провести заходи до тижня профілактики шкідливих звичок - Інтерактивне заняття «Твоє життя-твій вибір»; - Бесіда «Шкідливі звички та їх наслідки».	З 30.10 – по 03.11	Учні 7-10 класів Учні 5-10 класів	
2.3	Провести заходи: «16 днів проти насильства» - Фоточелендж «Ми щасливі»	З 25.11 по	Учні 5-10	

	сім'я »; - Година спілкування: «Діти проти насильства» - Провести інтерактивне заняття до Всесвітнього дня взаєморозуміння з Віл-інфікованими людьми: «ВІЛ/СНІД: передбачати, уникати, не захворіти» - Провести тестування по профілактиці торгівлі людьми: «Міф чи правда про торгівлю людьми»	10.12	класів Учні 9-10 класів	
2.4	Скласти індивідуальну програму психологічного супроводу для дітей «групи ризику».	Протягом року	Учні «діти групи ризику»	
2.5	Профілактичні онлайн заняття на базі Google Клас, соціальної мережі Viber та сторінки психологічної служби на сайті школи.	Протягом року	Учні 5-10 класів	
2.6	Психологічне розвантаження дітей в укриттях.	Протягом року (за потреби)	Всі учасники освітнього процесу	
2.7	Профілактичні заняття з опанування техніками та прийомами стабілізації емоційного стану.	Протягом року		
3. Корекція				
3.1	Провести корекційну роботу для учнів, які складають «групу ризику» (за програмою «Будуємо майбутнє разом»).	Протягом року	Учні «діти групи ризику»	
3.2	Провести цикл занять «Перший раз в п'ятий клас»	Жовтень-листопад	Учні 5х класів	
4. Навчальна діяльність				
5. Консультування				
5.1	Провести індивідуальні консультації з питань подолання труднощів адаптаційного періоду.	3 06.10 по 20.10	Батьки учнів 5 класу	

5.2	Провести групові консультації для вихователів та педагогів, які працюють з п'ятикласниками: – урахування особливостей дітей підліткового віку в період адаптації їх до нових умов навчання; – педагогічна підтримка дезадаптованих учнів.	З 10.11 по 24.11	Педагоги, вихователі 5 класу	
5.3	Провести консультування учителів і батьків за результатами психодіагностики, надати відповідні рекомендації. Скласти програми супроводу для дітей групи ризику.	Протягом року	Батьки, учителі	
5.4	«16 днів проти насильства»: Провести групову консультацію: - «Прийоми ефективного спілкування зі своєю дитиною» (виступ на батьківських зборах).	З 25.11 по 10.12	Батьки учнів 5-10 класів	
5.5	«16 днів проти насильства»: Провести групове консультування на тему: «Поведінка дитини, яка зазнає насилля»	З 25.11 по 10.12	Педагоги	
5.6	Надати індивідуальні та групові консультації батькам з приводу вибору освітнього закладу для їх дитини.	Протягом року за Потребою	Батьки	
5.7	Надати індивідуальні консультації учням з питань, що пов'язані з вибором професії.	Протягом року	Учні 9-10 класів	
5.8	Провести заходи з підвищення рівня стресостійкості: - розвивати навички подолання негативних емоційних станів; - заняття «Виявлення та подолання стресу в педагогічному колективі».	Протягом року	Педагоги	
5.9	Онлайн-консультування на базі на базі Google Клас, соціальної мережі Viber..	Протягом року (за потреби)	Учні, педагоги, батьки	
6. Просвіта				
6.1	Провести заходи до тижня Толерантності: - Година спілкування «Вчимося поважати інших»; - Ланцюжок толерантності «Бути толерантним – це...» - Акція «Подаруй посмішку»	З 13.11 по 17.11	Учні 5-7 кл. Учні 5-10 кл.	

6.2	Провести заходи до дня Безпеки в Інтернеті: - Бесіда «Безпечний Інтернет у нашому житті»; - Тренінгове заняття «Безпечний Інтернет міф чи реальність?»	07.02.24р	Учні 5-7 класів Учні 9-10 класів	
6.3	Провести заходи до тижня Сприяння ЗСЖ: - Година спілкування «Здоровому все здорово»; - Бесіда «Харчування і здоров'я»		Учні 5-7 кл. Учні 9-10 кл	
6.4	Провести вправи на розвиток в учнів навичок самоконтролю, формування впевненої поведінки в емоційно-напружених, стресових ситуаціях, вміння конструктивно вирішувати конфліктні ситуації.	Березень-Квітень	Учні 7 - 8 класів	
6.4	Провести заходи до тижня профорієнтації: - Самодіагностика онлайн «Визначення типу професійної діяльності»; - Година спілкування: «Поговоримо про світ професій: актуальність на ринку праці»; - Виготовлення рекламних буклетів «Професії майбутнього».	3 11.03 по 15.03	Учні 9- 10 класів Учні 5-10 класів Учні 5 –10 Класів	
6.5	Провести заходи до тижня Психологічної служби: - Психологічна гра «Відслідкуємо настрій впродовж тижня»; - Конкурс - виставка малюнків «Що робить нас щасливими?»; - Психологічна кав'ярня «Поговоримо відверто про...»; - Психодіагностика «Темперамент і самооцінка можуть розказати багато..»	3 15.04 по 19.04	Учні 5-10 класів Учні 9-10 класів Учні 5-10 класів	
6.6	Робота за програмою: «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція».	Протягом року	Учні 7-10 класів	
6.7	Робота за програмою: «Профілактика суїцидальної поведінки серед учнівської молоді».	Протягом року	Педагоги, батьки, учні 5 – 10 Класів	
6.8	Робота за програмою протидії боулінгу «Профілактика боулінгу в учнівському середовищі»	Протягом року	Педагоги батьки, учні 5-10 кл	
6.9	Інформування, щодо методів самопомогі, саморегуляції через базу Google Клас,	Протягом року (за потребою)	Педагоги батьки учні 5-10	

	соціальну мережу Viber та сторінки психологічної служби на сайті школи.		класів	
7. Інше (організаційно-методична, зв'язки з громадськістю)				
7.1	Виступи на педрадах зі звітами про проведену роботу практичного психолога за I і II семестр 2023-2024 навчального року.	Грудень – травень	Педагогічний колектив	
7.2	Обробити результати соціально – педагогічного обстеження, опрацювати діагностичний матеріал.	Протягом року	Учні 5-10 класів	
7.3	Підготувати та провести тематичні акції, тижні.	Протягом року	Учні 5-10 класів	
7.4	«Круглі столи» за участі представників медичних служб, правоохоронних органів.	Протягом року	Учні 7-10 класів	
7.5	Ранкові та інтерв'язійні зустрічі у рамках проєкту «Завжди поруч».	Протягом року	Педагоги	
7.6	Провести тренінгове заняття з профілакти професійного вигорання на тему «Як горіти та не згорати».	Жовтень	Педагоги	
7.7	Психологічний супровід внутрішньо переміщених осіб	Протягом року		
8. Власний професійний розвиток				
8.1	Вивчати спеціальну психологічну і педагогічну літературу щодо проблеми закладу освіти: «Формування комунікативних умінь і навичок учнів».	Протягом року		
8.2	Вивчати досвід роботи психологів інших районів Сумської області.	Протягом року		
8.3	Вивчати спеціальну психологічну літературу з проблеми: «Розвиток ключових компетентностей дітей з порушеннями слуху та їх підготовка до успіху в сучасних умовах життя».	Протягом року		